

TILLÆGSSKEMA

(tillægsskema + leverandørens sikkerhedsdatablad = arbejdspladsbrugsanvisning)

Handelsnavn: Borups eddikesyre 32%

Internt navn: Eddikesyre

Anvendelsesbegrænsninger, regulering m.m. på virksomheden

- må ikke bruges af: Personer under 18 år
- må ikke bruges til: Andet end afkalkning samt fjernelse af cementslør

Krav til uddannelse: Instruktion i arbejdets udførelse samt kendskab til sikkerhedsdatablad

Evt. indhold af kræftfarlige stoffer: Ingen

Opbevaring hos Trigon

På lager: På varmt lager

På byggepladsen: I aflåst container

Forholdsregler ved brug på byggepladsen

Arbejdsstedets indretning, evt. krav til ventilation:

God ventilation er påkrævet

Personlige værnemidler:

- åndedrætsværn (type og udskiftning):
A, Klasse 1 (lav kapacitet), brun
- handsker (type og udskiftning):
Gummihandsker
- briller/ansigtsskærm:
Beskyttelsesbriller med sideskjold eller ansigtsværn
- andet (forklæde, overtræksdragt eller andet):
Beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde

Opbevaring af værnemidler:

Opbevares af formanden

Førstehjælp

Førstehjælpsudstyr opbevares: Hos formanden og i mandskabsskur

Evt. telefonnummer: Se byggepladsplaner på større byggepladser

Brandbekæmpelse

Slukningsmidler: Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge

Placering: Hos formanden, se byggepladsplanen

Brug af værnemidler ved slukning: Ingen

Forholdsregler ved uheld og spild

Opsamlingsmateriale/afleveringssted/værnemidler:

Opsuges med sand eller andet absorberende ikke brændbart materiale

Bortskaffelse

Hvor skal affald og tom emballage afleveres: I kemikaliecontainer

Transportoplysninger

Forholdsregler ved intern transport: Ingen

Udfærdiget af: Charlotte Vester

Dato: 06.10.16

For yderligere oplysninger – se leverandørens sikkerhedsdatablad

SIKKERHEDSDATABLAD

Eddikesyre 32 %

SDS i overensstemmelse med EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), Bilag II

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 23.06.2015

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Eddikesyre 32 %
CAS-nr. 64-19-7
EF-nr. 200-580-7
Indeksnr. 607-002-00-6
Specifikation nr. PR-nr: 1690796

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Til afkalkning og rengøring
Relevante identificerede anvendelser ES 1
SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbrugere)
PC35 Vaske- og renseprodukter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Borup Kemi I/S
Postadresse Bækgårdsvej 53
Postnr. 4140
Poststed Borup
Land Danmark
Telefon 57 56 00 20
Telefax 57 56 00 21
E-mail kontakt@borup-kemi.dk
Web-adresse http://www.borup-kemi.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til CLP (EC) Skin Corr 1A
No 1272/2008 [CLP/GHS]

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord Fare
Faresætninger H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
Sikkerhedssætninger P102 Opbevares utilgængeligt for børn.

	P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
	P280 Bær beskytteshandsker/beskyttelsestøj/øjebeskyttelse/ansigtsbeskyttelse
	P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
	P303 + P361 + P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Alt tilsmudset tøj tages straks af. Skyl/ brus huden med vand.
	P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
	P501 Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer.
Børnesikrede lukninger	Ja
Følbare advarsler	Ja

2.3. Andre farer

Farebeskrivelse	Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.
-----------------	---

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Eddikesyre ...%	CAS-nr.: 64-19-7 EF-nr.: 200-580-7 Indeksnr.: 607-002-00-6 Synonymer: Eddikesyre	Flam. Liq. 3; H226 Skin Corr. 1A; H314 Anmærkninger: B	32 vægt%

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
Indånding	Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg lægehjælp ved ubehag.
Hudkontakt	Fjern forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg lægehjælp ved ubehag.
Øjenkontakt	Forbrænding Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.
Indtagelse	Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg lægehjælp.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden. Neurotoksiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, krampes, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling	VED eksponering eller mistanke om eksponering:
----------------------	--

	Søg omgående lægehjælp.
Anden information	Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter.
Farlige forbrændingsprodukter	Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Anvend de påkrævede personlige værnemidler.
Brandslukningsprocedurer	Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.
Anden information	Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Generelle tiltag	Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde støv fra spildt stof. Ikke antændt lager afkøles med vandtåge. Fjern alle antændelseskilder, hvis dette kan gøres sikkert. Sørg for tilstrækkelig ventilation.
------------------	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Ingen særlige krav
-----------------------------------	--------------------

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.
Oprrensning	Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se punkt 8 for værnemiddeltypen. Se punkt 13 for bortskaffelse.
-------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Undgå direkte kontakt med produktet.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.
Anden information	Brandklasse III - 1, oplagsenhed max 50 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

Betingelser for sikker opbevaring

Krav til lagerrum og beholdere	Køligt og frostfrit.
--------------------------------	----------------------

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r) Se anvendelse pkt. 1.

Specifikke slutbrugere

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Eddikesyre ...%	CAS-nr.: 64-19-7	8 t.: 10 ppm	
	EF-nr.: 200-580-7	E	
	Indeksnr.: 607-002-00-6	8 t.: 25 mg/m ³	
	Synonymer: Eddikesyre	E E = Stoffet har en EF-grænseværdi.	

DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	Eddikesyre ...%
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 25 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 25 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 25 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 25 mg/m ³
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0,3058 mg/L Bemærkninger: Marine Water
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 30,58 mg/L Bemærkninger: Intermittent releases Water
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 3,058 mg/L Bemærkninger: Fresh Water
PNEC	Eksponeringsvej: Jord Værdi: 0,47 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Egnede tekniske kontroller

Luftbårne gas- og støvkonzentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Instruktion om foranstaltninger til at forhindre eksponering

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Andedrætsværn

Andedrætsværn

Anbefalet: A , Klasse 1 (lav kapacitet), Brun.

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder

Brug beskyttelseshandsker af butylgummi.

Gennembrudstid

>480 min. (klasse 6)

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn

Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)

Brug særligt arbejdstøj. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hygiejne / Miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

Eksponeringskontrol

Yderligere informationer om eksponeringskontrol og personlige værnemidler

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor

Anden information

Anden information

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenummerede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer under pkt.16.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Flydende
Farve	Farveløs
Lugt	Karakteristisk
pH (som det leveres)	Værdi: ~ 2
Smeltepunkt/smeltepunktinterval	Værdi: = -12 °C
Kogepunkt/kogepunktinterval	Værdi: = 100 °C
Flammepunkt	Værdi: = 65 °C
Nedre eksplosionsgrænse med måleenhed	Værdi: ~ 5 - 21 vol%
Damptryk	Værdi: = 15 mm Hg
Vandopløselighed	Opløselig

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås Undgå kontakt med stærke baser. Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler.
Undgå kontakt med stærke reduktionsmidler. Undgå kontakt med stærke syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Eddikesyre ...%
LD50 oral	Værdi: 3310 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: rat
LC50 indånding	Værdi: 5620 ppm Forsøgsdyrsart: rat Varighed: 1 h

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Generelt	Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden. Neurotoksiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsværhed, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv.
Hudkontakt	Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

Symptomer for eksponering

Anden information	Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.
-------------------	---

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Eddikesyre ...%
Akut akvatisk, fisk	Værdi: > 300,82 mg/L Testmetode: LC50 Varighed: 96 h
Akut akvatisk, alge	Værdi: > 55,22 mg/L Testmetode: EC50 Varighed: 72 h

Akut akvatisk, dafnie	Værdi: > 300,82 mg/L Testmetode: EC50 Varighed: 48 h
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 96 Testperiode: 20 days Testmetode: BOD procedure
Bioakkumulering	Log Pow = -0,17

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet eddikesyre: Log Koc= -0,056223, Calculated from LogPow ().

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater Vurdering er ikke foretaget.

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger Ingen.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Farligt affald produkt	Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.
Farligt affald emballage	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.
EAK-kode nr.	EAK: 20 01 14 Syrer, Kemikalie affaldsgruppe: H

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	2790
RID	2790
IMDG	2790
ICAO/IATA	2790

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	EDDIKESYREOPLØSNING
RID	EDDIKESYREOPLØSNING
IMDG	ACETIC ACID SOLUTION
ICAO/IATA	ACETIC ACID SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Fare nr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballagegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

EF-nr. 200-580-7

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Love og regulativer Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader. H226 Brandfarlig væske og damp.
Yderligere oplysninger	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering. Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og Cellulosefortynder Side 13 af 14 blandinger. Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter. Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø. Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer. Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald. EU forordning nr. 1907/2006 (REACH). EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger. ECHA Det europæiske kemikalieagentur
Version	1
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Borup Kemi I/S